

Det kan være behageligt i Førstningen, men hvis de Folk, som holde Auktion, eller Købmændene og de handlende først blive klare over, at disse Folk kunne dække sig bag Landbrugsministeren og nægte at betale, tror jeg, at det bliver sløjt med Kreditten for dem i Fremtiden.

Jeg er heller ikke sikker paa, at den højtærede Minister kan gennemføre dette, thi et Sted i Loven staar der noget om, at det er Ejendommen med Besætning og Inventarium, som Landbrugsministeren kan sikre mod Udlæg; men da Aarets Høst selvfølgelig ikke hører med til Besætning og Inventarium, vil den højtærede Landbrugsminister paa ingen Maade kunne hindre, at der bliver gjort Udlæg i den Afgrøde, som findes paa Marken. Det vil overstige den højtærede Landbrugsministers Kræfter, og det bliver da et Spørgsmaal, om det er bedre, at den vedkommende, som har Penge til gode, tager sin Griseso igen, end at han, naar Høsten er bragt i Hus, møder og gør Udlæg i den indhøjede Afgrøde. Det er muligt, at den højtærede Minister har sørgt for, at noget desangaaende er kommet til at staa i Panteobligationerne, men det vil dog neppe nytte ham. Det er vel Lovens Ord, som blive afgørende, og her er Afgrøden ikke indbefattet under de Ting, som den højtærede Minister kan sikre mod Udlæg. For mig er Sagen noget tvivlsom, men hvis den højtærede Minister vil have Magt til at standse ogsaa dette, kommer han vist til at forelægge os Forslag om et Tillæg til Landarbejderloven. Ellers er jeg bange for, at den Modstand, han hidtil har ydet, ikke i Fremtiden kan opretholdes som effektiv.

Hvorom al Ting er, dette Forhold sammen med Forhold, vi tidligere have drøftet, styrker mig mere og mere i den Opfattelse, at det snart er paa Tide, at vi overveje, om ikke en ny Besiddelsesform ved disse Husmandslodder vil være at foretrække frem for den nuværende Tilstand. Jeg har vistnok sagt før i denne Sal, at jeg ikke hørte til dem, som vare stærkest stemte for Statsfæste eller offentligt Fæste, at der var dem, som vare mere ivrige derfor end jeg. Den højtærede Finansminister har f. Eks. været det. Men jeg vil dog sige, at naar man ser, hvorledes Landarbejderloven, i dette som i andre Forhold, ikke fuldt har svaret til sin Hensigt, at Ejendommene ere blevne for dyre, og Jorden, de have faaet, er bleven for daarlig, bliver jeg mere og mere bestyrket i den Opfattelse, at Tiden er inde til at

tage det Spørgsmaal op til Overvejelse, om man ikke skal søge at vælge andre Besiddelsesformer, jævnsides med Ejendomsforholdet. Ogsaa Forholdene ved Nordruplund, som jeg nævnede før, bestyrker mig i denne Opfattelse. Jeg har nu set i Bladene, at den højtærede Landbrugsminister ogsaa vil gøre et Forsøg med at udstykke en Del af Trollesminde. Jeg vil lykønske ham dertil. Men jeg vilde gerne paa Forhaand kunne lykønske ham til, at dette Forsøg lykkedes bedre end det, der er foretaget paa Nordruplund. Lykkes det ikke bedre, bliver det ikke mere værd for Husmændene, end hvad der blev foretaget paa Nordruplund, ønsker jeg, at der ikke skal foretages noget Udstykningsforsøg paa Trollesminde. Jeg nærer for øvrigt ingen Tvivl om, at det er den højtærede Landbrugsministers Hensigt, at dette Forsøg skal gøres paa en anden og bedre Maade. Jeg haaber, at den højtærede Minister vil have sin Opmærksomhed henvendt paa, at det ikke bliver den daarligste Jord og den daarligst beliggende Jord, som skal udstykkes, og at, naar den skal bortsælges eller bortfæstes, hvilken Besiddelsesform den højtærede Minister nu vil vælge, jeg henstiller til ham at lade de vedkommende, som skulle have disse Ejendomme, vælge frit, hvilken Form de ville have; —, det da bliver paa saadanne Vilkaar og Betingelser, at de ikke komme til at sidde i det som de paa Nordruplund, der maa svare 2—3 Gange saa meget af den daarlige Jord, som Staten i Almindelighed har af den gode Jord. Det er dog ikke Hensigten at plyndre danske Arbejdere til Fordel for Statskassen.

Med det samme kunde jeg ønske at spørge den højtærede Regering, om den aldrig har overvejet Spørgsmaalet om Opfyldelse af Grundlovens § 93. Det er et Spørgsmaal, som jeg gentagne Gange har rejst her i Tinget, og som ogsaa er rejst fra forskellige andre Sider her i Tinget, ogsaa af Medlemmer af det Parti, som støtter Regeringen. Svaret lød i sin Tid saaledes, at denne Grundlovsparagraf i det allervæsentligste var sket Fyldest. Jeg tror ikke, at dette Svar har tilfredsstillet ret mange Medlemmer af dette Ting. Jeg tror ikke, at der var ret mange Medlemmer af dette Ting — kyndige i Landbrugsforhold, som de fleste af Medlemmerne ere —, der mente, at Grundlovens § 93 i alt væsentligt var sket Fyldest. Jeg retter da det Spørgsmaal til den højtærede Regering, om den ikke har over-